



[Gospodarski forum]



U organizaciji Agencije za razvoj Splitsko-dalmatinske županije predstavljene su aktualne mjere za poticanje gospodarstva, projekti i razvojna politika regije na prvom Gospodarskom forumu Splitsko-dalmatinske županije

Ambiciozni razvojni projekti pripremaju se u krizno doba

pišu **T. BREBRIĆ** i **M. ČEKADA**
lider@liderpress.hr

Gospodarski forum Splitsko-dalmatinske županije održan prvi put 20. svibnja u prepuj dvorani Ekonomskog fakulteta u Splitu okupio je vodeće gos-

podarstvenike i predstavnike javnog i privatnog sektora. Skup je obradio razne teme vezane uz regionalni razvoj, a glavni ciljevi foruma bili su predstavljanje aktualnih mjera za poticanje gospodarstva, predstavljanje projekata i razvojne politike regije, ali i jačanje suradnje privatnog i javnog sektora. Organizator je skupa Agencija za razvoj Splitsko-

dalmatinske županije, a uspješnost organizacije svakako potvrđuje do posljednjeg mjesta ispunjena dvorana u kojoj je forum održan.

- Mi trebamo naći rješenje, a koliko će kvalitetno ono biti, toliko ćemo kvalitetno ići dalje. Naša budućnost i naša strateška odrednica jest razvoj gospodarstva temeljen na znanosti jer je u tome najbolja dobit i

dobiva se najveća gospodarska vrijednost - poručio je domaćin skupa župan splitsko-dalmatinski Ante Sannader. U izlaganju je župan gospodarstvenike pozvao na zajedništvo istaknuvši kako se sve županijske snage moraju usmjeriti upravo prema razvoju.

- Broj ljudi koji se ovdje okupio govori o tome koliko je aktualna tema



[Poseban prilog] **LIDER**



POZITIVNO PODUZETNIČKO OKRUŽENJE

Lokalna zajednica može još više

Na okruglom stolu poduzetnici su se dotaknuli i specifičnih lokalnih tema glede dobivanja građevinske i lokacijske dozvole u poduzetničkim zonama, među ostalim i požurivanja dobivanja dozvola za zonu Kukuljovaca, za koju je 11 proizvođačkih tvrtki potpisalo ugovore. Neki od specifičnih problema poduzetnika u Splitsko-dalmatinskoj županiji odnosili su se i na nedobivanje protupožarne suglasnosti jer je poduzetnik čekao mjesec dana da se djelatnica lokalne uprave vrati s godišnjeg odmora. Neka

potencijalna rješenja ponudio je izvršni direktor specijalnih projekata McCann Erickson Edvin Jurin koji je poduzetnicima poručio da nikada nije bilo lako i da gledaju priliku u novim savezništvima. Okrugli stol zaključio je Srećko Radnić, direktor Agencije za razvoj Splitske županije, s napomenom da je namjera bila isprovocirati poduzetnike da naprave još veći pritisak na Županiju i Agenciju za razvoj kako bi napravili još više za stvaranje pozitivnoga poduzetničkog okruženja.

gospodarskog razvoja. Gledajući teme ne možemo se oteti dojmu da su pogodne one ključne za ovo područje - brodogradnja i turizam.

Vlastiti programi

Zgodno se poklopilo što se upravo danas otvaraju ponude za privatizaciju brodogradilišta - rekao je pozdravljajući sudionike dekan Ekonomskog fakulteta u Splitu Branko Grčić.

Ideja je, naravno, da forum postane tradicionalno mjesto okupljanja regionalnih snaga, na kojem će se

uvijek iznova promišljati načini na koje se može unaprijediti stanje u županiji.

Izlaganja na forumu bila su podijeljena na nekoliko modula. Prvi dio bio je posvećen regionalnoj razvojnoj politici, odnosno mjerama javnog sektora za razvoj regije. Među govornicima bili su predstavnici raznih tijela, od Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva preko Agencije za promicanje izvoza i ulaganja pa sve do Hrvatske banke za obnovu i razvoj.

- Gotovo polovina svih poduzet-

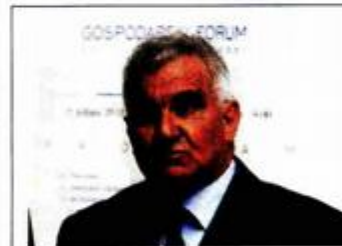
ničkih projekata, tvrtki i ulaganja odnosi se na Zagreb i okolice. Međutim, Splitska županija iznimno se dobro drži, iznimno se dobro koristi poduzetničkim kapacitetom i primjenjuje nacionalne programe, ima vlastite regionalne programe. U Ministarstvu ovu regiju gledamo kao iznimnu razvojno-potencijalnu županiju.

Prema TEA indeksima ona je iznad hrvatskog prosjeka, po izvoznim rezultatima također u pravilu iznad prosjeka Hrvatske, a dio je odgovora u jakoj turističkoj djelatnosti. Ima i tehnološke razvojne centre, što je iznimno važno za razvitak novih, zelenih industrija koje su utemeljene na znanju. Ima dobre softverare, kalstere ICT-a, klaster male brodogradnje, što je veoma dobro jer su to trenutačno najkonkurentnije industrije na svijetu. To su sve dobri razvojni potencijali - istaknula je voditeljica Odjela za pripremu i provedbu projekata u MINGORP-u Jasminka Keršer.

U drugom dijelu foruma sudionicima su predstavljani regionalni razvojni projekti pa su gospodarstvenici mogli doznati informacije o modelima potpore malom i srednjem poduzetništvu koji se provode u županiji, od mikrokreditiranja preko Fonda za poljoprivredu pa sve do razvoja poduzetničkih zona.

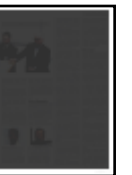
- Kontinuitet u poticanju malog i srednjeg poduzetništva ide u dva smjera; jedan je sufinanciranje ulaganja, a drugi izgradnja infrastrukture - objasnio je stručni savjetnik Upravnog odbora za gospodarstvo, razvitak i europske integracije Splitsko-dalmatinske županije Branko Ora.

Treći dio foruma bio je posvećen razvoju brodogradnje, a izlaganja su održali Ivica Veža, profesor na Fakultetu elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje, i Boris Vukušić, predsjednik Udruženja male brodogradnje pri Hrvatskoj gospodarskoj komori. Oni su iznijeli dva različita pogleda na sadašnjost i budućnost brodogradnje - jedan



MILIVOJE RAZIĆ,
 TZ SPLITSKO-DALMATINSKA:

- Svjetska iskustva govore da se turizmom najdjelotvornije upravlja s razine regije i vrijeme je da preuzmemo tu odgovornost na županijskoj razini



[Gospodarski forum]

Okrugli stol bio je prilika da poduzetnici i predstavnici mjerodavnih institucija i tvrtki razmijene iskustva o razvoju Splitsko-dalmatinske županije. Slijeva: Damir Novotny, Božica Lapić, Jadranka Keser, Dalibor Marijanović, Ivo Žinić i Edvin Jurin



iz perspektive problema velikih brodogradilišta, a drugi sa stajališta uspješnih malih brodogradilišta.

Nakon njihovih izlaganja slijedio je dio posvećen drugoj iznimno važnoj gospodarskoj djelatnosti u županiji, turizmu. Planove i strategije za razvoj u županiji predstavio je direktor Turističke zajednice Splitsko-dalmatinske županije Mili Razović.

- Županijska vlast do sada nije znatno utjecala na razvojne procese u turizmu, ni u procesu planiranja i izgradnje kapaciteta ni u privatizacijskim procesima, privlačenju kapitala, razvoju ljudskih potencijala, davanju važnih poticaja i drugim ključnim pi-

tanjima o kojima ovisi opća kvaliteta turizma u županiji - rekao je Razović dodajući kako svjetska iskustva govore da se turizmom najdjelotvornije upravlja s razine regije pa je vrijeme da Splitsko-dalmatinska županija preuzme odgovornost za vlastiti turizam.

Muke s likvidnošću

U preposljednjem dijelu foruma predstavljene su tvrtke koje ujedinjuju najbolju praksu u županiji. Tako su se predstavili gospodarstvenici iz različitih sektora kao što su Banko, Adria Winch, Trenton, Sardinia Postira, Pomak, Splitska banka, Cemex i Zračna luka Split. Forum je završio iznimno zani-

mljivim okruglim stolom, a dojmove sudionika o tom prvom Gospodarskom forumu možda je najbolje sažeo župan jednostavnim riječima: 'Pogodili smo u sridu.'

Ako ne možemo naplatiti robu, kako uopće možemo ulagati u nove tehnologije? - jedno je od pitanja koje je otvorilo okrugli stol na kojem su osim predstavnika nadležnih agencija, državnih i lokalnih institucija sudjelovali poduzetnici Splitsko-dalmatinske županije.

Elena Perković Paloš, zamjenica gradonačelnika Sinja zadužena za gospodarstvo i direktorica tvrtke Dalmeso, istaknula je da se bori protiv tog problema u svakodnevnom poslovanju kao i Davor Karninčić, suvlasnik direktor tvrtke Trenton koja proizvodi maslinovo ulje.

- Sedamdeset posto trgovačkih kuća ne plaća na vrijeme, mnogima preostaje da biraju između toga da zatvore tvrtku ili da se muče kako bi netko drugi ostvarivao ekstra profit. To je čisti reket jer dobijete prihod koji ste dobili od neplaćanja dobavljačima, a ne od prodaje, pa tvrtke propadaju - poručio je Karninčić.

Jasminka Keser, voditeljica Odjela za pripremu projekata, osvrnula se na primjedbe poduzetnika te napomenula da je zatvaranje tvrtki u kategoriji maloga gospodarstva vrlo problematično za gospodarstvo. Naglasila je da Ministarstvo gospodarstva upoznato s problemom nepoštovanja zakona o obveznim odnosima za koje je, kaže, nadležno Ministarstvo pravosuđa.

- Smišljamo kreditne linije kako bismo pomogli, no u međuvremenu je izašao plan Vladinih mjera za gospodarsko oživljavanje, a jedna od njih jest i oživljavanje nelikvidnosti te postupno smanjivanje roka plaćanja na 60, a potom na 45 dana - napomenula je Keser te dodala kako će se država u tom slučaju 'opako' naraditi.

Problem je nelikvidnosti, dodao je Dalibor Marjanović, direktor Bicra, u tome što se u dobrim godinama određenim kompanijama dopustilo da temelje razvoj na proizvođačima. Danas, kaže, oni više nisu jedini krivci za nelikvidnost, nego je dodatan faktor i kriza.

Ekonomski analitičar Damir Novotny istaknuo je da se ne može oč-

kivati da će se propisivanjem rokova plaćanja riješiti problem opće nelikvidnosti posebice kada je riječ o nesolventnim tvrtkama. Izvorište problema nelikvidnosti vidi u tome što se tvrtke ne pridržavaju zakonske obveze da prijavljuju stečajne Trgovačkom sudu u trenutku kada im obveze prerastu vrijednost ukupne imovine, ali napominje da to ujedno ne radi država jer je i sama u stanju nesolventnosti.

Krizni uvjeti

O tome je nastavio govoriti Neven Kulušić, direktor splitske tvrtke Pomak za projektiranje, proizvodnju i trgovinu u automatizaciji i kompjutorizaciji, koji je istaknuo da je problem ponajprije u državi koja ne podmiruje svoje obveze na vrijeme.

- Ne mogu kompenzirati svoje obveze prema državi, ali ona ih prema meni može rješavati kako hoće i nakon godinu dana. Od poduzetnika se traži da spase državu, no onda ih se stavlja na stup srama prije nego što se utvrdi pravo stanje. Glavno je da se poduzetnike optuži za utaje poreza i slično. Za takvo što netko bi morao odgovarati. Osim toga od njih se očekuje da zapošljavaju i zadrže posao, a onda im se s druge strane nanosi velika šteta - kaže Kulušić te dodaje da njegova tvrtka dobro radi i u kriznim uvjetima te za svoja različita programska rješenja ima dogovorene poslove za sljedećih 20 godina.

Stjepan Pezo, direktor omiške tvrtke Galeb, kao izvoznik osvrnuo se na tečaj kune, ali i na parafiskalne namete.

- Problemi su u tečaju kune i parafiskalnim nametima; tečaj treba povećati, a parafiskalna davanja smanjiti - kazao je Pezo. Iako je na skupu istaknuto da teret krize najviše podnose mala i srednja poduzeća, Novotny je dodao da na makrorazini postoji dovoljno novca koji bi mogao pomoći u njihovoj sanaciji, ali da nije na pravome mjestu.

- Ponuda je novca golema, no financijski sektor ne prosljeđuje novac realnom sektoru. Kamata od pet posto po kojoj se nude krediti velika je kada se zna da je na europskom tržištu cijena kapitala na najnižim razinama - rekao je Novotny. ■



JASMINKA KESER, MINISTARSTVO GOSPODARSTVA:

- Imate dobre razvojne potencijale u ICT sektoru i u maloj brodogradnji. Iskoristite mogućnosti koje vam pružaju dobri softveraši, tehnološki centri i stručni klasteri



ANTE SANADER, ŽUPAN SPLITSKO-DALMATINSKI:

- Razvoj namjeravamo temeljiti na znanosti jer se tako dobiva najveća gospodarska vrijednost. Koliko će kvalitetno biti rješenje, toliko ćemo kvalitetno ići dalje